

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Hukuk Felsefesi	LW 341	Bahar	02+01+00	Zorunlu	2	4
Akademik Birim:	Hukuk					
Öğrenim Türü:	Örgün eğitim					
Ön Koşullar	Yok					
Öğrenim Dili:	İngilizce					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	Reyda ERGÜN					
Dersin Amacı:	<p>1- Öğrencilerin, başta hukuk kavramının kendisi olmak üzere, hukuka ilişkin nosyonlar üzerinde felsefenin rasyonel tekniklerini kullanarak düşünme yetisi kazanmalarını sağlamak.</p> <p>2- Öğrencileri, eğitimi gördükleri modern hukuk sisteminin tarihsel ve politik arka planı hakkında bilgilendirmek.</p> <p>3- Öğrencilerin kavramsal düşünme becerilerini geliştirerek, diğer hukuk disiplinlerindeki hukuki kavramları doğru ve yerinde kullanma, argüman oluşturma yetisi kazandırmak.</p> <p>4- Öğrencilerin, içinde yaşadığımız hukuk sistemine dışarıdan bakarak eleştirel yaklaşabilmelerini sağlamak ve bu yolla güncel sorunlara yaratıcı ve dönüştürücü çözümler üretebilen hukukçular yetiştirmek.</p> <p>5- Öğrencilerin hukuki kavrayışlarını, hukukun kuramsal temellerini diğer sosyal bilimlerle (siyaset bilimi, sosyoloji, antropoloji, sosyal psikoloji vs.) ele almak suretiyle geliştirmek.</p>					
Dersin İçeriği:	<p>Hukuk felsefesinin kadim tartışmalarının ana ekseninde "hukuk nedir?" ve "hukukun kaynağı nedir?" soruları bulunur. Bu sorulara verilen farklı cevaplar aynı zamanda hukuk felsefesi tarihindeki temel ayrıma da kaynaklık eder: Tabii hukukçu okul ve hukuki pozitivizm düşüncesi. Bu ders çerçevesinde, öncelikle Antik Yunan ve Roma düşüncesinden başlayarak hukukun kaynağına tabii hukuku koyan geleneksel tabii hukuk düşüncesi üzerinde durulacak, ardından tek tanrılı dinlerin, özellikle Hıristiyanlık'ın bu gelenek üzerindeki etkileri incelenecektir. 16. ve 17. yüzyılda Batı Avrupa'da teoride ve pratikte şekillenmeye başlayan modern devletin, hukuku düşünme biçimini nasıl kökten değiştirdiği üzerinde durulacak, bu bağlamda özellikle sosyal sözleşme ve egemenlik kuramları ele alınacaktır. Ardından bu gelişmeler çerçevesinde yükselen pozitivizm akımının hukuk kuramındaki etkilerine değinilecek, özellikle II. Dünya Savaşı sonrası literatürde kendine yer bulan tartışmalar üzerinden hukuki pozitivizm ve modern tabii hukuk okulu arasındaki ilişki incelenecektir. Son olarak, liberal haklar kuramı ve modern demokrasi düşüncesine eleştirel yaklaşan hukuk kuramı akımları, önemli örnekler üzerinden (Marksist hukuk kuramı, feminist hukuk kuramı vs.) tartışılacaktır.</p>					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	<ul style="list-style-type: none"> • 1- Hukuki kavramları düşünürken felsefenin rasyonel tekniklerini kullanma becerisi kazanmak • 2- Kavramsal düşünme becerisi geliştiğinden, tutarlı ve etkili hukuki argüman ve karşı argüman oluşturabilmek • 3- İçinde bulunulan hukuk sistemini, tarihsel ve politik arka planı ile ilişkisi içerisinde, bütünsel olarak analiz etme becerisi • 4- Hukuk sistemine eleştirel yaklaşarak, güncel sorunlara yaratıcı ve dönüştürücü çözümler üretebilmek • 5- Hukuki sorunlara farklı sosyal bilimlerin perspektiflerinden yaklaşabilmek					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Konu anlatımı ve öğrencilerin derse aktif katılımıyla tartışma					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık	ÖÇ
1	Hukuk Felsefesi Nedir?		1-2
2	Hukuk Felsefesinde Kaynak Sorunu		1-2-3
3	Geleneksel Tabii Hukuk Düşüncesinin Doğuşu		1-2-3

4	Tabii Hukuk Kuramı: İki Örnek - Cicero ve Aquinas		1-2-3
5	Modern Düşüncenin Doğuşu		1-2-3
6	Sekülerleşme ve Tabii Hukuk: Grotius Örneği		1-2-3
7	Epistemolojik Kırılma: Pozitivizmin Yükselişi		1-2-3
8	Hukuki Pozitivizm ve Modern Tabii Hukukçuluk: Hart ve Fuller Polemiği		1-2-4
9	Saf Hukuk Kuramı: Kelsen		1-2
10	Liberal Haklar Kuramı ve Modern Demokrasi		1-2-4
11	Hukuka Eleştirel Yaklaşımlar I: Marksist Hukuk Kuramı		1-2-4
12	Hukuka Eleştirel Yaklaşımlar II: Feminist Hukuk Kuramı		1-2-4
13	Hukuka Eleştirel Yaklaşımlar III: Queer Bir Hukuk Kuramına Doğru		1-2-4
14	Eleştirel Kuramdan Gerçekliğe: Kent Hakkı		1-2-3

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

PATTERSON Dennis (ed.), A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory, Blackwell, Cornwall 2000.

DİĞER KAYNAKLAR

COLEMAN Jules L., SHAPIRO Scott, Oxford Handbook of Jurisprudence and Philosophy of Law and Legal Theory, Blackwell, London 2005. HARRIS J. W., Legal Philosophies, Butterworths, London, Edinburgh, Dublin 1997. HART H. L. A., The Concept of Law, Oxford University Press, 1997. FULLER Lon, Anatomy of the Law, Greenwood Press, 1976. MCLEOD Ian, Legal Theory, Palgrave MacMillan, New York 2003. TEBBIT Mark, Philosophy of Law. An Introduction, Routledge, London, New York 2000. WACKS Raymond, Understanding Jurisprudence: An Introduction to Legal Theory, Oxford University Press, New York, 2012.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	40
Final Sınavı	1	60
Total:	2	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	2	28
Uygulama	14	1	14
Ödev	1	11	11
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	12	1	12
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	5	5
Final Sınavı	1	5	5
Toplam İş Yüğü (saat):			75

1 AKTS = 25 saatlik iş yüğü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10
OC1				2		2	3	1		1
OC2	1	2				2	1			
OC3			1		3	1	2	1		
OC4			2			3	3			2
OC5						3	3			1

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek